

TERCERA, CUARTA Y QUINTA DECLINACIONES

187. Magnarum arborum umbra uiatoribus solatium praebet
188. Caesar Gallias militibus et armis oppugnabit
189. Viris et mulieribus libertas maximum est bonum
190. Dux centurionibus auream coronam dabit
191. Milites Caesarem imperatorem laudabant
192. In proeliis milites gladiis pugnauerunt
193. Senatus auctoritatem legibus populi Romani praebebat
194. Labore fortunam auget agricola
195. Tribuni plebis leges populi confirmauerunt
196. In principio non consules, sed reges fuerunt
197. Filia gladiatori magna tristitia patrem in circo uidebat
198. Imperator cum copiis castra capiet
199. Filius senatoris pupam sororis non inuenit
200. In magistri schola libros scriptorum Romanorum leges et uerba bona
disces
201. Diuitiae saepe consulibus, regibus et magnis uiris ruinam praebent
202. Auaritia libertatem et bonitatem necat
203. Consules libertatem et pacem defendunt
204. Humanae societatis uincula sunt amor et amicitia
205. Virtutem imperatoris laudamus
206. Victoria fuit populi salus
207. Principibus populi Caesar uera respondit
208. Pontifex Maximus religionem Romanam regit
209. Gladiatores scutis et gladiis in circo pugnabunt
210. Regibus et principibus ciuitatum Roma pacem dedit
211. Gladiatores caput galea tegebant, bracchia scuto
212. Solis lux mundum illustrat
213. Romani in comitiis consules legebant et praetores
214. Magna erat auctoritas consulum inter Romanos
215. Consulibus potestas erat, senatoribus auctoritas
216. Virtus ducis magna fuit
217. Populus Romanus consulibus imperium dabit
218. Necessariae sunt leges ad uitam hominum
219. Consules uota deis fecerunt
220. Consulum uota deis placent
221. Tribuni cum consulibus milites ad bellum uocant
222. Fabius consul legiones accipit et bellum parat
223. Mihi bona non erant praetoris uerba
224. Mihi placent uerba filii Ciceronis
225. Tibi bona non erant praetoris consilia et uerba
226. Legiones consulem cognoscunt ac consul milites laudat
227. Consulis mandata tribuni legionibus dant
228. Mulieres bona uiris facient
229. Fortuna me seruum fecit
230. Prima cohors numero militum reliquas cohortes praecedit
231. Clara fuit senatoris uirtus.
232. Pax et bellum contraria sunt
233. Beneficia pacis magna sunt

234. Tritico et hordeum panes agricolae facient
235. Inter antiquos fuit panis alimentum bonum
236. Pastores in silua pulchrarum arborum ambulabunt
237. Videtis hostes in proelio et ciues in foro
238. Videre non possum seruos et uxorem senatoris
239. In oppidi expugnatione incendia multa uidemus
240. Heluetii reliquos Gallos uirtute praecedunt
241. Magna bona sunt hominibus libertas et ueritas
242. In ripis fluminis arbores colent agricolias
243. Pisces in flumine multi sunt
244. Imperator flumen legiones traducit
245. Graues sunt matribus morbi filiorum
246. Nationes ac populi a Romanibus pacem et concordiam petiuerunt
247. Laetae tristesque fabulae puellis placent
248. Bella intestina omnibus ciuibus ruinam praebent
249. Principes et reges finitimarum nationum cum Caesare agebant
250. Iudices semper bona et iusta inuenient
251. Rex princeps erat ciuitatis et iudex hominum mulierumque
252. Vir bonus uerba poetarum audiet
253. Caesar cum quinque legatis in castra uenit
254. Hannibal cum Romano imperatore acriter pugnauit
255. Consul uerba senatorum audiuit
256. Non ui et celeritate magna facimus, sed sapientia et habilitate
257. Strenuus miles gladio et scuto pugnabat
258. Ariouistus copias suas in castra ducet
259. Lex est humanae societatis uinculum
260. Germani non frumento, sed lacte ac hordeo uiuunt
261. Pedites atque equites in bello arma telaque portabant
262. Milites magna audacia pugnauerunt locumque defendenterunt
263. Pauca habemus, sed multa speramus
264. Romanorum copiae ad aduersariorum oppidum appropinquauerunt
265. Romani milites in oppidi oppugnatione magnos labores ferebant
266. Paucorum improbitas saepe calamitas multorum est
267. Centurio amicum Claudiae uidere non poterant
268. In Marci horto multi pueri et puellae amicos Petri inuenire possunt
269. Magister eris et grammaticam disces
270. Exemplum improbi uiri pueris periculosest
271. Magnus numerus seruorum uiro modesto molestus est
272. Parua saepe scintilla magnum excitat incendium
273. Equites magnum peditum numerum interficiunt
274. Veritas odium generat
275. Ratio et uerba conciliant uiros
276. Historia est lux ueritatis, uita memoriae, magistra uitae
277. Non est salus sine uirtute, neque uirtus sine labore
278. Pauca uerba, sed grata, dixit senatoribus consul
279. Romanus miles caput galea tegebat, sinistro bracchio scutum tenebat
280. Gladiator bene pugnauit et cum gladio aduersarium uulnerauit
281. Marcus et Claudius gladiatores amici mihi et tibi sunt
282. Imperator in castris milites reliquit
283. Magna sclera tua iudices iudicabunt

284. Legit magister opera mea omnia
285. Germani Romanum genus proelii non cognoscebant
286. Fregit filia iudicis pupam fratris
287. Lux solis siluas obscuras illustrat
288. Pontifex maximus caput Romanae religionis fuit
289. Vxor imperatoris patrem et matrem senatoris uisitabat
290. Vmbram magnam saepe paruae arbores hominibus praebent
291. Scaeuela nobis sermonem Laelii de amicitia exposuit
292. Hostes uobis se dederunt et uobiscum pacem fecerunt
293. Librum magnum amico scripsi de senectute
294. Bella humano generi angorem adferunt
295. Pallida mors aequo pede pauperum tabernas et regum turres pulsat
296. Multitudo hominum mulierumque latronem quaerebat
297. Inquietum est cor uirorum
298. Multa itinera in oppidum ducebant
299. Similia sunt consuetudo et mos
300. Ciuitas atque potestas nomina tertiae declinationis sunt
301. In castra duxit pater senatoris magnam multitudinem hominum
302. In arborum cacuminibus saepe fulmina cadunt
303. Tibi misit pecuniam gladiatoriis
304. Amor et laetitia sal uitae sunt
305. Nomina latronis dicere non possum
306. Equites Caesaris pontem fregerunt
307. Cras accipies litteras auguris
308. Non mihi placent litterae Caesaris
309. Caesari dederunt ciuicam coronam
310. Ars longa, uita breuis
311. Discipuli Ciceronis opera Horatii omnia legerunt
312. Nouae leges consulis populo et nationi pacem praebebunt
313. Mihi fuit gratum audire orationem Scipionis
314. Carmen tibi composuit tenerum ac gratum
315. Tempus magnos humanos dolores leniet
316. Non mihi placet fuga temporis et annorum
317. Breuis et tristis fuit uita mancipii
318. Hostium genus uitae non bene Romani cognoscebant
319. Voces pastorum uitatores in siluis audiuerunt
320. Pulus et umbra sumus
321. Similis est honos oneri
322. Onus est honos
323. Pacis condiciones hostibus durae fuerunt
324. Caesaris legiones terrestres inimicorum copias uicerunt
325. Rex numerum senatorum duplicauit et ludos Romanos instituit
326. Hostes aedificauerunt urbis moenia
327. Cicero multas epistulas familiaribus amicisque scripsit
328. Milites ex munitionibus eruptiones multas fecerunt
329. Exercitus duces copias omnes in aperto loco instruxerunt
330. Magnarum urbium origines saepe humiles fuerunt
331. Cum Caesare foedus fecimus et amicitia Caesaris nobis bona et honesta fuit
332. Omnes senatores ad forum aderant

333. Magnam altitudinem murorum nostrae urbis uidemus
334. Sapientia aedificauit sibi domum
335. Duces nostri cum multis nauibus in hostes processerunt
336. Tarquinius Superbus cum uxore et liberis suis fugit
337. Omnes boni ciues leges iustas parebunt
338. Ceruuus uelocium canum turbam uitauit
339. Pastor cum ouibus in colle manebat
340. Milites ducesque patriam, leges pacemque semper defendant
341. Tempus fugax est et irreparabile
342. Claros magistros antique ciuitates honorabant magna laude
343. Vetus gigas saxa magni ponderis portabat
344. Crassus arma obsidesque accepit
345. Marcellus contionem saeuam atque acerbam apud milites habet
346. Heluetii per agrum Sequanorum profugere constituant
347. Tauro cibus herba est
348. Pluua in impluuium cadebat
349. Homerus et Hesiodus clari poetae Graeci erant
350. Hannibal Saguntum, foederatam ciuitatem, ui expugnauit
351. Galli ad prouinciam Romanam iter fecerunt
352. Catilinae bella intestina, rapinae, discordia ciuilis grata fuerunt
353. Prudentissimus omnium hominum Socrates fuit
354. Paris Helenam, uxorem Menelai, Spartanorum regis, rapuit
355. Aues in aere, pisces in fluminibus et in riuis spectamus
356. Mancinus consul cum Numantinis pacem fecit infamem
357. Transit umbra, sed lux permanet
358. Milites urbis imperator laudauit
359. Pecudum nobilitas in ualido corpore consistit, hominum in bonitate morum
360. Canis thesaurum in agro inuenit
361. Caedes hostium et audacia militum Romanorum uictoram praecaram
Caesari
dederunt
362. Erat oppidum Alesia in colle summo
363. Centuriones erant duces cohortium Romanorum
364. Origines fontium et fluminum in montium uerticibus sunt
365. Cena splendida et prandium modicum erat
366. Cato in Sicilia ueteres naues longas reficiebat
367. Malus ciuis, improbus consul, seditiosus homo Cn. Carbo fuit
368. In toto orbe terrarum paucos fortis uiros uidebitis
369. Romulus omnes uicinas nationes bello terrestribus proeliis uicit
370. Omnia flumina atque omnes riuos Caesar aut auerterat aut magnis
operibus
obstruxerat
371. In Gallia Druides de omnibus controuersiis diligenter constituunt
372. Britanni cibum laudauerunt, Romani uinum
373. Multi spectatores gladiatorem incitabant, pauci leonem
374. Sacerdos templum, poeta tabernam quaerebat
375. Iuuenis taurum ducebat, puella equum
376. Nox erat et caelo fulgebat luna sereno
377. Non timet ingentes iuuenis fortissimus undas
378. Senatoribus spectatores omnia narrauerunt

379. Gratias egerunt consules seruis
380. Vxori mercator nihil legauit
381. Omnes ciues ad amphitheatrum festinabant
382. In media pompa ambulabant septem captiui
383. Miles puero gladium ostendit
384. Senex ingenti corpore prope ianuam stabat
385. Iuuenis patri aurum tradidit
386. Ancilla hospitibus uinum effundebat
387. Latro mercatori denarios eripuit
388. Fures mihi omnia abstulerunt
389. Seruus nobis ianuam aperuit
390. Fur sub mensa se celauit
391. Captiui se interfecerunt
392. Puella sibi equum emit
393. Galba e rure redibat et forum cum parentibus petebat
394. Germani trans Rhenum in suos uicos remigrauerunt
395. Cato de agri cultura scripsit
396. In omni legione erant tria genera peditum: hastati, principes et triarii
397. Plena errorum sunt omnia
398. Catilina per montes asperos iter faciebat
399. Magna pars mulierum gemmas hostibus dediderunt
400. Graecis ac barbaris, sapientibus et insipientibus, debitor sum
401. Epistula fuit utilis tibi, mihi iucunda
402. Auus nepotibus fabulas narrat
403. Rex Darius contra Graecos Mardonium, generum suum, misit, sed in Italiam uenit
404. Voluptas est inimica virtutis.
405. Virtutem militum laudamus, nam pedites equitesque strenue pugnant.
406. Utilitas saepe cum honestate certat.
407. Celeritas virtusque saepe militibus victoriam dat.
408. Iudices, inter arma silent leges.
409. Iustitia virtutum regina fuerat.
410. Militum duces leges pacemque defenderunt atque ducum vox ad victoriam milites saepe duxit.
411. Auctoritas ducum magna erat inter equites peditesque.
412. Mala iuuentus miseram senectutem gignit.
413. Fratres pares in amore sunt.
414. Sidera caelum illustrant.
415. Pastores Romani uxores non habebant, sed mulieres vicinarum civitatum rapuerunt.
416. Inter densas arbores venatores multi erant.
417. Crudelitatis mater est avaritia.
418. Veritas temporis filia est.
419. Hieme Caesar legiones in hiberna reducit; aestate agmen legionum ad oppugnationem munitionum ducit.
420. Fortitudo est dolorum laborumque contemptio.
421. In pace leo, in proelio cervus est.
422. Homo homini saepe lupus est.
423. Carmina tua magna delectatione legimus.
424. Tempus delet urbium moenia et hominum stirpem.

425. Nubes montium cacumina saepe occultant.
426. Ira furor brevis est.
427. Humum gravi aratro agricolae laborant.
428. Tempus breve erit.
429. Milites audaces fortiter pugnant.
430. Homo loquax fictas fabulas imprudenti ore narrabat.
431. Homo brevi corpore est.
432. Cervus velocium canum turbam vitabit.
433. Sub dulci melle impia venena latent.
434. Virorum sapientium consilia utilia sunt.
435.. Catonis, sapientissimi illius uiri, senectus mirabilis fuit
436. Multi ex ueteribus exercitibus spe praemiorum ad Caesarem uenient
437. Ciues Romani arcubus aditum Romae ornauerunt
438. Cornua ceruum a periculis defendunt
439. In certis diebus Romani arcubus aditum Romae ornabant
440. Postero die Petreius cum paucis amicis in forum uenit
441. In planicie Romanorum equitatus inimicorum acies fugabat
442. In cornu dextero sociorum equitatus per multas horas resistebat
443. Marcus sinistra manu arcum retinebat
444. In tauri cornibus molestas muscas uolant
445. Serui dominis manus ostendunt
446. Peditatus equitatusque hostium impetus frangent.
447. Omnes cives magistratibus parebunt.
448. Senatus magnum exercitum in hostes mittet.
449. Aestate agricolae ab ortu solis usque ad occasum laborabunt.
450. In dextro cornu exercitus equitatum collocabis.
451. Discordiarum inter cives exitus est aut omnium interitus aut victoris dominatus.
452. Senatus magnos honores tribuet exercitui post redditum in urbem.
453. In omni re uincit imitationem ueritas
454. Ad multas res utiles Aristotelis libri sunt
455. Sexto die nuntius ad uillam uenit
456. Senatus rem publicam consulis fidei commisit.
457. Catilina fuit homo sine re familiari, sine fide, sine spe.
458. Fatum est inmutabilis ordo seriesque rerum.
459. Cives impi pernicie rei publicae paraverunt atque ea re multi boni cives cum magna rei publicae pernicie in acie ceciderunt.
460. Spes et fides magnae virtutes semper fuerunt.
461. Annus est longa series dierum et noctium.
462. Diebus festis res asperas non agemus.
463. Res humanae fragiles et caducae sunt.
464. Res publica est res populi.
465. Thucydides res gestas Graecorum narravit.
466. Legiones magna vi pugnaverant castraque acriter defenderant.
467. Milites magna audacia pugnaverunt locumque defenderunt.
468. Ruri multas capras bovesque vidistis.
469. Nostri in suis agris adversariorum copias videbunt.
470. Nos neque aurum neque argentum habebimus, sed nos aurum et argentum numquam vicent.
471. Tua dicta mihi grata sunt, sed facta mihi non placent.

472. Ego laboro; tu semper otiosus es.
473. Caesar equitatum omnem in cornibus collocaverat.
474. Romani multas res utiles in Hispaniam importaverunt.
475. Imperator equitatum omnem in cornibus collocat.
476. Romanae legiones prima luce castra movebunt.
477. Barbari legatos ad Caesarem mittunt.
478. Milites legionis septimae locum capiunt hostesque ex silvis expellunt.
479. Legiones magna audacia locum defenderant.
480. Imperator insidias hostibus paraverat eorumque adventum exspectabat.
481. Hostes pacem petierunt..
482. Dominus servo litteras dat servusque litteras ad domini amicum portat.
483. Per figuram animalium Aegyptii sensus mentis effingebant
484. Apes in alta ficerant quercu fauos
485. Natura sensibus adiunxit rationem
486. Auaros homines non solum deprauatos sed etiam miseros existimamus
487. Omnes humanos sanat medicina dolores: solus amor morbi non amat
artificem
488. Tuas quotidie litteras laetus exspectabo
490. Antiqui Homerum caecum putabant
490. Agricola laetus mala et pira matura in horto spectat
491. Romulus nouum oppidum Romam nominat
492. Agricolae pluuiam deorum donum putabant
493. Hannibal princeps in proelium ibat
494. Pythagoras sapientiae studiosos appellat philosophos
495. Solon sapientissimus fuit et legum scriptor solus
496. Sapientes soli contenti sunt rebus suis
497. Existimo bonos beatos, improbos miseros
498. Laetus cantabat arator in medio opere
499. Frater tuus primus aduenit, ultimus discessit
500. Rex atque amicus appellatus erat.
501. Camillus dictator dictus est.
502. Ancus Martius a populo rex creatus est.
503. Avaros homines non solum malos, sed etiam miseros iudicamus.
504. Epaminondas omnem civilem victoriam funestam putabat.
505. Ennius sanctos appellat poetas.
506. Antiquis temporibus magni duces exercitibus praeerant
507. Themistocles in pugna Salaminae Atheniensium classi praererat
508. Fuit haec oratio non ingrata Gallis
509. Marcus, Tiberii filius, patri similis erat
510. Est mihi nauis ingens
511. Sunt mercatori multae gemmae
512. Erat nobis nulla spes
513. Senecae et multae et magnae uirtutes fuerunt
514. Mater tua irata est mihi
515. Tu es mihi optimus magister
516. In bello consules exercitibus praeerant
517. Sueborum gens est bellicosissima Germanorum omnium
518. Pueri saepe ingenii dissimillimi sunt
519. A Gallorum finibus longe absumus

520. Ex tribus legionibus unam in Africam misit, alteram cum Hasdrubale fratre
in

Hispania reliquit, tertiam in Italiam secum duxit

521. Hominum uita plurimum distat a uita bestiarum

522. Domitius naues seruis, libertis, colonis compleuit

523. Amicus noster summa laude dignus erat

524. Palus erat non magna inter nostrum atque hostium exercitum

525. Afranius Ilerdam paucis diebus peruenit

526. Fossa erat quinque pedes alta

527. Mensa quinque pedes longa est

528. Pueri per triduum iter fecerunt

529. Milia passuum tria ab eorum castris castra posuit

530. Aristoteles uir summo ingenio fuit

531. Tullius uir humili statura et oculis nigris erat

532. Miltiades urbem operibus clausit priuauitque omni commeatu

533. Medici puellas a morbo liberauerunt

JESÚS SAIZ EN EL IES ZORRILLA. VALLADOLID